

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**
Φιλοσοφική Σχολή
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ: «Διερεύνηση των προτύπων δεσμού μητέρας και πατέρα με παιδί με ΔΑΦ και βελτίωση της ποιότητας του δεσμού μέσω ενός μοντέλου Νατουραλιστικής Συμπεριφορικής – Αναλυτικής παρέμβασης»

ΕΠΟΠΤΡΙΑ: Καθ. Αγγελική Γενά

ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΔΙΔΑΚΤΩΡ: Αρετή Στεφανάκη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα βρέφη γεννιούνται με την έμφυτη ανάγκη για σύνδεση και αναζητούν τη συναισθηματική ασφάλεια και φροντίδα από τους γονείς τους. Η ποιότητα της συναισθηματικής σχέσης, του συναισθηματικού δεσμού (attachment) γονέα-παιδιού, στα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού, επηρεάζει την συναισθηματική και κοινωνική του ανάπτυξη σε σημαντικό βαθμό. Ο τύπος του συναισθηματικού δεσμού ενός παιδιού με τους γονείς τους λειτουργεί ως «οδηγός» για τις μελλοντικές του σχέσεις. Σε αντίθεση με παλαιότερες έρευνες που υποστήριζαν την αδυναμία των παιδιών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) να αναπτύξουν συναισθηματικό δεσμό με τους γονείς τους, τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν το αντίθετο.

Στόχος της παρούσας έρευνας ήταν να μελετηθεί ο τύπος δεσμού τεσσάρων αγοριών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), ηλικίας από 2 έως 5 ετών, με τη μητέρα και με τον πατέρα τους. Οι στοχεύσεις της έρευνας αφορούν: α) στην πρόοδο του παιδιού με ΔΑΦ, β) στην ενδυνάμωση των γονέων στον γονεϊκό ρόλο μέσω της συστηματικής εκπαίδευσης τους για αποτελεσματικότερους τρόπους αλληλεπίδρασης με το παιδί τους με ΔΑΦ και γ) στην ποιοτική αναβάθμιση της αλληλεπίδρασης γονέα-παιδιού με ΔΑΦ με σκοπό την ανάπτυξη μιας αμοιβαία ικανοποιητικής σχέσης. Τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνουν την ικανότητα των παιδιών με ΔΑΦ να αναπτύσσουν δεσμό με τους γονείς τους, τη σημασία των ατομικών χαρακτηριστικών του κάθε παιδιού με ΔΑΦ στη διαμόρφωση ασφαλούς δεσμού, και την καθοριστική συμβολή συγκεκριμένων γονικών συμπεριφορών (π.χ. φυσικός τρόπος αλληλεπίδρασης με το παιδί τους, μειωμένο επίπεδο στρες, εποικοδομητικό παιχνίδι χωρίς εντολές και καθοδήγηση κ.ά.) για τη σύναψη ενός ασφαλούς δεσμού με τα παιδιά τους.

Αυτή η έρευνα έχει σημαντικές εφαρμογές στο πεδίο του Αυτισμού και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την συστημική, συμπεριφορική-αναλυτική παρέμβαση και τις εφαρμογές της στην εκπαίδευση γονέων.

Υποτροφία: Η χρηματοδότηση της ερευνητικής πρότασης έγινε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», με Κωδικό Πρόσκλησης: ΕΔΒΜ103 και άξονα προτεραιότητας "ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ", ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές-κύκλος Β'». Η χρονική περίοδος της χρηματοδότησης ήταν 15 μήνες.